అరియర్స్

టి. విజయలక్ష్మి

ఆ రోజు విశ్వనాధంగారి యిల్లంతా హడావిడిగా వుంది. విశ్వనాధంగారింటిలాంటి యిళ్లన్నీ అలాటి రోజున హడావిడిగానే వుంటవి! ఆ రోజు తెల్లవారిన దగ్గిరనుంచి పంపులు ''రానా? పోనా?'' అన్నట్లుగా వున్నాయి!

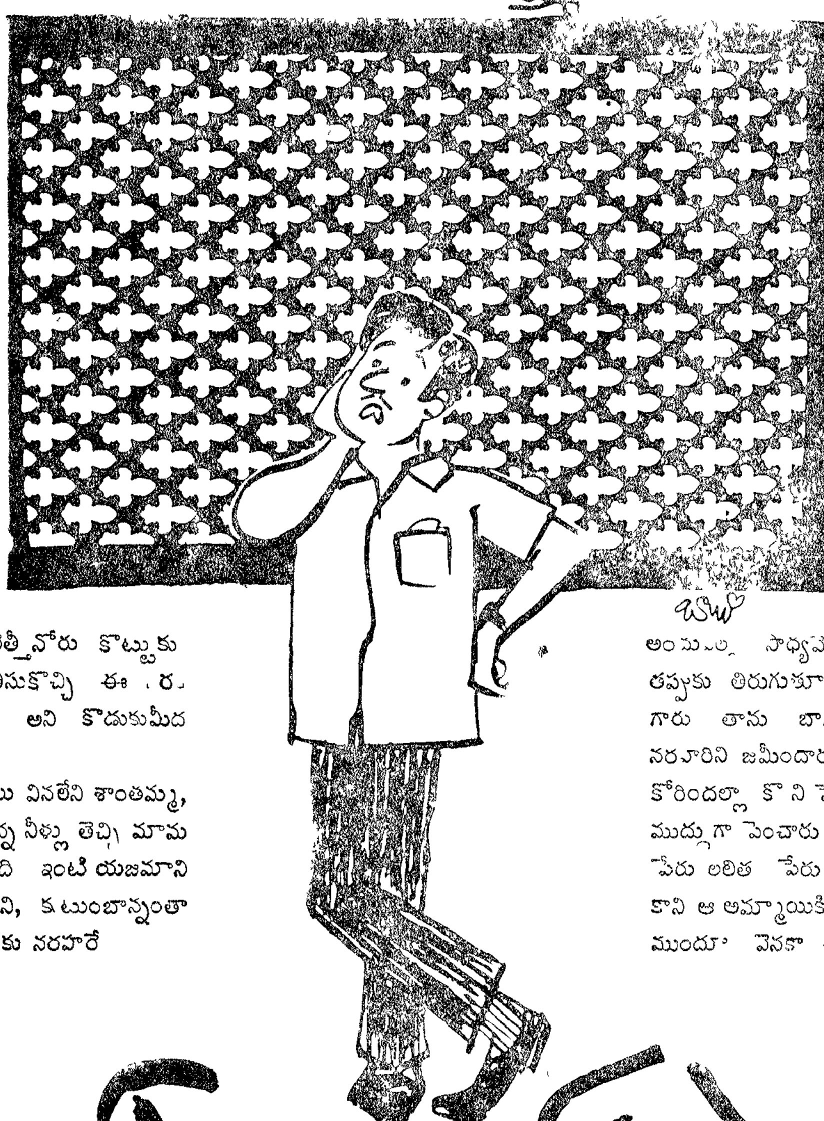

పదిమందికుటుంబం గల వారింట్లో ఆ పరిస్థితులలో ఆ యిల్లు చూడాలి. చిన్న పిల్లలిద్దరూ స్నానాలకని,నీళ్ళదొడ్లోకి వచ్చి గొడవ చేస్తున్నారు.

విశ్వనాధంగారు పనీ పాటాలేకుండాకూర్చుంటున్నా,పైగా మొకు అన్ని పనులూ తెమిలిపోవాలి అయన మరీ చికాకు పడిపోతున్నారు ''వెధవ పంపు నాల్గు కుటుంబాలకూ ఒకటేను.యిబ్బందిగా వుంటుంది కనుక కాస్త మంచి సపరేటు పోర్షను చూడమని నెత్తీనోరు కొట్టుకు చెప్పాను. విన్నాడా? తీసుకొచ్చి ఈ నరక కూపంలో పడేశాడు'' అని కొడుకుమీద విసుక్కుంటూన్నారు.

మామగారి సాధింపులు వినలేని శాంతమ్మ, త్రాగటానికని వుంచుకున్న నీళ్లు తెచ్చి మామగారి స్నానాలకు యిచ్చింది ఇంటి యజమాని విశ్వనాధం గారన్న పేరేకాని, కుటుంబాన్నంతా పోషించేది ఆయన కొడుకు నరహరే

అతను చేసేది ఒక చిన్న ఉద్యోగం. దాని మీద వచ్చేది తక్కువ ఇంట్లో తినేవాళ్ళెక్కువ. పైన సంపాదనకు అనువయిన ఉద్యోగమే అయినా, సంపాదించుకునేధైర్యం లేకపోవటంవల్ల ఆ విషయానికి దూరంగానే వుంటాడు. లంచం తీసుకోకూడదనే ఆశయం లేకపోయినా, ఖర్మచాలక పట్టుబడితే, తన కుటుంబం వీధిపాలవుతుందేమో నన్న భయంతో ఆశయాలనే బురఖా వేసుకుని లెక్చర్లు దంచుతూంటాడు.

విశ్వనాధంగారు మాత్రం అందినంత వరకు జుర్రుకునే రకం. ఆయన కొడుక్కి ఎన్నోరకాల బోధలు చేసి చూచారు కాని, ఏ మాత్రం ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఆయన ఒకప్పుడు జమిందారు గవర్నమెంటు వారి పుణ్యమా అని 'జమీ'లు అన్నీ పోయాయి. మిగిలింది కాస్త విందులు వినోదాలకు హారతి కర్పూరంలా హరించుకుపోయింది. యిప్పుడు ఆయనకు మిగిలిన ఆస్తి తన భార్యా, ముగ్గురు కూతుళ్లూ. వాళ్లంతా కూడా పెద్దవాడైన కొడుకుమీద ఆధారపడి జీవించే వాళ్లే!

ఇంట్లో అంత హడావిడిగావున్నా, నరహరి బయటకు రాకపోవటానికి కారణం తండ్రే. తండ్రన్నా, ఆయన లెక్చరులన్నా భయం! అందుకని సాధ్యమైనంతవరకూ తండ్రిని తప్పుకు తిరుగుతూ వుంటాడు విశ్వనాధం గారు తాను బాగా బతికిన రోజుల్లో నరహరిని జమీందారు బిడ్డలాగానే చూచారు. కోరిందల్లా కొనిపెడుతూ చాలా అల్లారుముద్దుగా పెంచారు తరువాత పెద్దకూతురు పేరు లలిత పేరు లలితంగానే వుంటుంది కాని ఆ అమ్మాయికి కోపం వచ్చింది అంటే ముందూ వెనకా చూడదు పెద్దా చిన్నా భేదం లేకుండా వాళ్ల మొహం పగిలేటట్లు సమాధానాలు చెపుతుంది అందుకనే విశ్వనాధంగార్కిఆపిల్లంటే భయం ఆయన బాగా బ్రతికినరోజుల్లో ఆ పిల్లకు మంచిసంబంధమే చూచి పెళ్లి చేసాడు. విధి వక్రించటం వల్ల ఆమె భర్తపోయి పుట్టింటికి చేరుకుంది. తరువాత అమ్మాయి ప్రవీణ. ప్రతి సంవత్సరం ఫస్టుక్లాసులో పాసవుతూ, ఆడదానికి చదువెందుకే అనే తండ్రి సాధింపులకు తల ఒంచుతూ, స్కాలర్ షిప్పులు సంపాదిం

చుతూ, బి. యస్‌సి లోకి వచ్చింది. తరువాత పిల్ల వనజాక్షి రేపో మాపో పమి-ఎ వేసేట్లుంది. తండ్రంటే భయమే కాని యింకా ఎవరన్నా లెక్క చేయదు. ఆపిల్లకు చదువక్కర లేదు. తల్లీ వదినా, ఆరునెలల నుంచీ ఎమిటలు వేయించాలని చూస్తున్నారు కాని వింటేనా? ప్రైముకి భోజనం, డిటెక్టివ్ సాహిత్యం వుంటే చాలు.

ఇక విశ్వనాథంగారి భార్య తులశమ్మగారికి యీ ప్రాపంచిక విషయాలు ఏమీ అక్కరలేదు. తనూ తన పూజలూ పునస్కారాలూ యిది ఉన్నదనిగానీ, అది లేదని కానీ ఆవిడకు ఏమీ పట్టవు. ప్రైముకి భోజనం వుంటే చాలు. మహాయిల్లాలు యిక కోడలు శాంతమ్మ అచ్చం శాంత స్వరూపమే. తెల్లవారు ఝామున నాలుగు గంటలకు లేస్తే, రాత్రి పదిగంటల వరకూ వంచిన నడుం ఎత్తకుండా పని చేస్తున్నా, ఏ నాడూ విసుక్కుంటం కానీ, పన్నెత్తిమాట అంటంకానీ ఏమీ వుండదు. ఆ యిల్లు అలా వుందంటే, అంతా ఆవిడ వలనే.

ఆదివారం ప్రతిసారీ అందరూ బద్ధకంతో ఆలస్యంగా లేస్తారు. నీళ్లతో యిబ్బంది అని అందర్కీ తెలిసినా, అంతా ఇంతే. అంటె ఎంత హడావిడిగా వున్నా, తులశమ్మగారి పూజలు మాత్రం బాగానే అయిపోతున్నాయి. శాంతమ్మగారి వంటకూడా అయిపోయేదే వుంది. శాంతమ్మగారు మాత్రం యింట్లో వున్న అన్ని పాత్రలలోకీ నీరుపట్టే వుంచింది. ఏం లాభం. ఇంతమంది వున్న ఇంట్లో, ఆ నీళ్ళు ఎంత సేపని వుంటాయి. మామూలుగ త్రాగటానికని వుంచిన నీళ్లుకూడా అయిపోవటంతో బిందె తీసుకుని పంపు దగ్గరకు వెళ్ళింది నీళ్లు తేవటానికని. పంపు దగ్గర రద్దీ ఎక్కువగా వుంది. పంపులోంచి నీళ్ల చుక్కలు చుక్కలుగా [illegible] వున్నవి. శాంతమ్మ పంపు దగ్గిర కొచ్చేసరికి పరిస్థితి అది. ఇంక చేసేదిలేక ప్రక్కయింటి వారివద్ద ఒక బిందెడు నీళ్ళు తీసుకుని పని జరుపుకుంది.

అంతకు ముందురోజే తనకు అరియర్స్ తాలూకు డబ్బు నాలుగ్గైదు వందలు వచ్చేటట్లున్నాయని, వరహరి తండ్రితో చెప్పేటప్పటికి, యింకో నాలుగ్గైదు వందలు అప్పు చేసి తనకొక గుఱ్ఱపు బండీ కొనమని కొడుక్కు చెప్పారు. పిల్లలను స్కూళ్లకు తీసుకువెళటానికి, తను ఎక్కడకన్నా వెళ్ళాలంటే వీలుగా వుంటుందనీ ఆయన వుద్దేశ్యం. భార్యని అడిగితే అందరికీ బట్టలు తెమ్మంది. తల్లిని అడిగితే తనను యాత్రలకు పంపమంది. పెద్దచెల్లెలి నడిగితే, కుట్టుమిషను కొనమంది. ఎందుకంటే ప్రస్తుతము ఆవిడ కుట్టే బట్టలు ప్రక్క యింటివారి మిషను మీద కుడుతూవుంది. వారు మిషను యిచ్చినందుకుగాను వార్కి ఊరికే వారి బట్టలు కుట్టిపెట్టాలి. ఒకళ్ల మిషనుమీద ఎంత కాలం ఆధారపడాలన్నది ఆవిడ ఉద్దేశ్యం. చిన్న చెల్లెలుకూడ అందరికీ బట్టలే కొనమంది. ఆఖరి చెల్లెలు రేడియో కొనమంది. తన పిల్లలిద్దరినీ అడిగితే బిస్కట్లు, చాక్లెట్లు కొనిపెట్టమని అడిగారు. ఆ రోజు భోజనాల దగ్గర ఈ విషయమే చర్చకు వచ్చింది. విశ్వనాథంగారి కోర్కెను అందరూ ఏకగ్రీవంగా తిరస్కరించారు. తల్లి కోర్కెకూడ అంతే అయింది. అసలే యిబ్బందులలో వుంటే యాత్రలేమిటని విశ్వనాథంగారన్నారు. విశ్వనాథంగారి కోర్కె తిరస్కరించబడిందని ఆయనకు కోపంవచ్చి భోజనంకూడ పూర్తిగా చెయ్యకుండా లేచి వెళ్ళిపోయారు.

ఇంక ఆఖరి చెల్లెలి రేడియో కూడా కాన్సిలు అయిపోయింది. కుటుంబ పరిస్థితిని బట్టి పెద్ద చెల్లెలుకు కుట్టుమిషను వాయిదాల పద్ధతిపై తీసుకుంటానని చెప్పారు.

అనుకున్న అరియర్సు నెల తిరిగిపోయినా రాలేదు. అనుకున్న మిషను మాత్రం వచ్చేసింది. ఒక యాభై రూపాయలు అడ్వాన్సు కట్టేసి నెలకింత చొప్పున తీరుస్తానని చెప్పి మిషను తీసుకవచ్చాడు. ఆ విధంగా మూడు నెలలు గిర్రున తిరిగిపోయాయి. అరియర్సు మాత్రం రాలేదు. మరునెల వస్తాయని తెలిసింది. ఎవరికి చెప్పకూడదు. డబ్బు వచ్చాకనే అందర్నీ తీసుకువెళ్ళి బట్టలు కొనాలని అనుకున్నాడు వరహరి. [illegible] విధంగ మరునాడే అరియర్సు వచ్చాయి. [illegible] మిషను కొన్నప్పటినుంచి చేసిన అప్పు, [illegible] రెండు నెలల నుంచి కట్టాల్సిన వాయిదాల డబ్బు చిల్లర మల్లర బాకీలు తీర్చిపోను, అనుకున్న దానికన్నా [illegible] ఎక్కువగానే అంటే షుమారు రూ 200 లు చేతిలోకి వచ్చింది. హుషారుగా రెండు రూపాయిలు ఖర్చుపెట్టి పిల్లలకు చాక్లెట్లు, బిస్కట్లు తెచ్చాడు.

ఇంటికి వచ్చేసరికి, ఇంటి వాతావరణం చూసేసరికి వరహరికి చెమటలు పోశాయి. ఇంట్లో అందరూ దిగాలుగా వున్నారు. డాక్టరుగారు అప్పుడేవచ్చి వున్నారు. వరహరి [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నుపుచ్చి [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] మైన ఆహారం యివ్వాల [illegible] [illegible] లేదు

కాలనాళిక

—కొడిమెల శ్రీరామమూర్తి

ఇదే మీకు మా ఆహ్వానం!
ఆదివారం అర్ధరాత్రి
[illegible] గంటలు
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] పద్దాకు!
అక్కడే [illegible] చేస్తున్నాం,
[illegible]! అదే, టైమ్‌కా ప్స్యూల్‌ను!
మన చరిత్ర సర్వస్వం
ఎంచక్కా పూస గుచ్చినట్లు వ్రాయించాం!
భావితరాల వారు చదువుకుని
బాగు పడడం కోసం!
లవిలిలి చేసే
దిగంబర నృత్యాన్ని
కళ్లకు కట్టేటట్లు చిత్రించావా?
ఎటువంటి విగ్రహాలను,
కీర్తి మందిరాలు
సుందరంగా వర్ణించావా?
స్వార్థాన్ని, [illegible]
అన్యాయా[illegible]
[illegible] అక్రమాల
పొందిగ్గ వ్రాయించావా?
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
దౌర్జన్యాన్ని
ఘనంగా వ్రాయించావా?
అని అడక్కండి!
అందులో చరిత్ర
మీ కోసం కాదు అది
[illegible]
[illegible]
[illegible]!

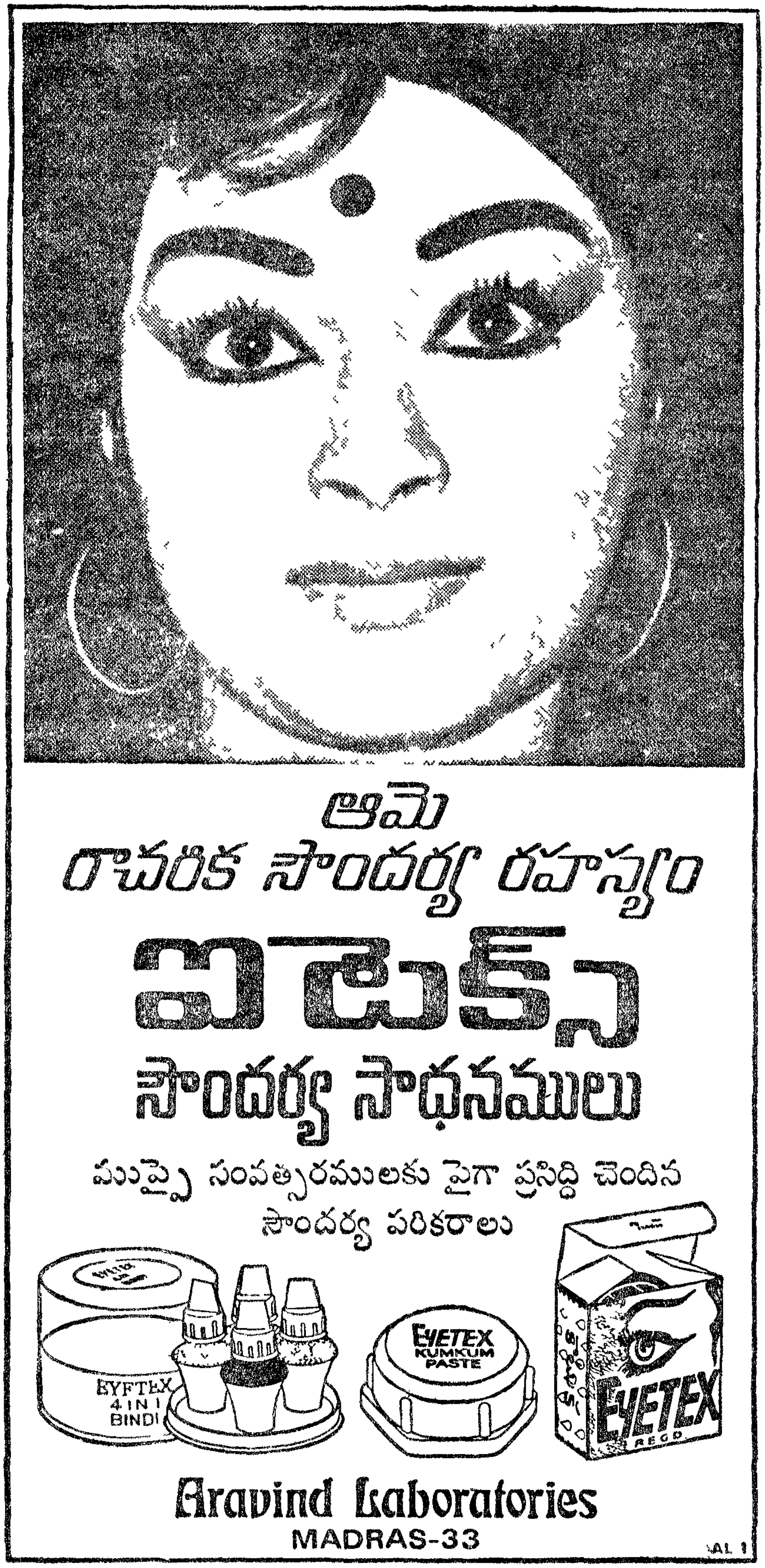

అరియర్స్

అని చెప్తూ తన ఫీజు ఐదురూపాయలు ఒక రూపాయి రిక్షాకు వసూలుచేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు

కాలచక్రం గంతులు వేస్తూ ముందుకు పోతూంది ఆ రోజుకు అరియర్సు వచ్చి నెల అయినా తను యింట్లో ఎవ్వరికీ యీ సంగతి చెప్పనేలేదు వచ్చిన కొద్ది సొమ్ము తండ్రి మందులకూ, డాక్టరు ఫీజులకూ సరిపోయింది కాని తండ్రి ఆరోగ్యమే సరిలేదు తండ్రికి పక్షవాతం కాలుకీ, చేతికీ వచ్చింది

తులశమ్మగారు, విశ్వనాథంగారూ రిక్షాలో హాస్పిటలుకి వెళ్ళారు భర్తకు జబ్బు చేసినప్పటినుండీ, మాధవ సేవ కాస్తా భర్త సేవగా మారింది ఆయనే ప్రత్యక్ష దైవం అనుకుని, ఆయనకు సేవలు చేస్తూవుంది. హాస్పిటలులో ఆలస్యమవటం వలన రిక్షావాడు తనకు వేరే బేరం తగిలిందని తనడబ్బు తను వసూలు చేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు తిరిగి యింటికి రావటానికి రిక్షా దొరకటం ఆలస్యమయింది అందుకని విశ్వనాథంగారికి కోపం వచ్చింది తనమాట ఎవ్వరూ వినలేదనీ, తనకు జట్కా ఉంటే ఈ యిబ్బంది లేకపోను కదా అని విసుక్కుంటున్నారు తులశమ్మగారు కూడ చూస్తూ ఊరుకుంది ఒక ప్రక్కన ఆకలితో నీరసంగా వుంది టైము ఒంటిగంట అవుతుంది భర్త ఎణుగుడు వినేసరికి ఆమెకి కూడా ఒళ్ళు మండింది 'చాల్లెండి. ఊరుకోండి 'తాకకోటి లేదుగాని, మెడకు డోలు అన్నట్టు' మనం సంపాదించేది లేదు వాడి జీతంమీద ఆధారపడి వున్నాము. వాడు తెచ్చేది మనం తింటానికే చాలటం లేదు మన గుర్రమట దానికో బండీ, ఒక మనిషి యింకా ఎందుకొచ్చిన శాస్త్రయము కృష్ణా రామా అంటూ ఉండక'' అని అంది

రచయితలు పంపే రచనలతో అది తమ స్వీయ రచన అనే హామీపత్రం కూడా పంపాలని గమనించ కోరుతున్నాము

—సం

ఆ మాటతో విశ్వనాధంగారికి మతిపోయింది తమ పెళ్లయిన 30 సంవత్సరాలలోనూ తులశమ్మగారు ఆ విధంగా ఎప్పుడూ మాట్లాడి ఎరుగరు అందుకని విశ్వనాధం గార్కి కోపం మరీ వచ్చింది "ఆ మహా చెప్పావులే పతివ్రతవు నీవు పూజలూ వ్రతాలూ చేస్తూన్నావు కదా! యింకా నేనెందుకు' అని సణగటం ప్రారంభించారు యీ లోగ నే రిక్షా వచ్చింది ఆ రిక్షాలోనే భార్యాభర్తలిద్దరూ యింటికి బయలుదేరారు ఇల్లు చేరే దాకా, తనకు ఎదురుచెప్పిన భార్యను, ఆలస్యంగా వచ్చిన రిక్షా వాడినీ, జమీ ఊడలాక్కున్న గవర్నమెంటునీ, తన కొడుకునీ, గవర్నమెంటు ఊడ లాక్కోగా మిగిలినఆస్తిని కాజేసిన వేశ్యల్నీ అందర్నీ విశ్వనాధంగారు తిడుతూనే వున్నారు తులశమ్మగారు మాత్రం ఏమాత్రం మాట్లాడకుండా రిక్షాలో కూలబడి పోయారు